

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
41.Pf..../3.**

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a Mizik Ügyvédi Iroda (**fél címe1** ügyintéző: dr. Mizik Andrea ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe.)** felperesnek

a dr. Desits Márta ügyvéd (**fél címe2.**) által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen

kártérítés iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatba tett perében a 2015. évi március hó 19. napján 9.P..../2014/14. szám alatt hozott ítélet ellen felperes részéről 15. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 7.500 (hétezer-ötszáz) forint fellebbezési költséget.

A le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes az alperesi társasházban 2012. január 20-án elszenvedett személyi sérüléssel járó balesete kapcsán 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a balesettől a kifizetésig esedékessé váló törvényes mértékű kamata, és 1.248.000 forint vagyoni kártérítés és annak 2012. május 1-től esedékes kamata, valamint havi 56.888 forint járadék megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 198.333 forint perköltséget. Megállapította, hogy 238.000 forint illetéket az állam visel.

A tényállásban rögzítette, hogy a felperes a (**cég neve**). közötti megbízásos jogviszony kapcsán 2012. január 20-án felkereste a **cég** alperesi társasház magasföldszintjén működő irodáját ügyintézés céljából. Onnan a cég alagsori irodájába irányították. A lépcsőházban a délután 13-14 óra közti időben a látási viszonyok a villany felkapcsolása nélkül is megfelelőek voltak. A felperes az alagsori irodát gyalog közelítette meg. Ott még nem járt, így nem a lépcső alján jobbra levő irodába ment. Balra tovább haladva az alagsori pince bejárati ajtót nyitotta ki. Onnan lépcső vezetett le az ott lakó **lakó1** lakásához. Világítás felkapcsolása nélkül a lépcső sötét volt, csak a körvonalai látszottak. Világítás nélkül az közlekedésre nem volt alkalmas. A pince villanykapcsolója nem közvetlenül a lejárattal, hanem a bejáratnál mintegy 2 méterre továbbmenve, az alagsori főbejárat mellett volt jól látható helyen. A felperes a pince lámpa kapcsolóját nem kereste, hanem a sötét lépcsőn elindult lefelé. A lépcsőn elesett és megsérült. Az ott lakó **lakó1** sietett a segítségére. A felperest a mentők kórházba vitték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta megalapozottnak. Utalt arra, hogy a felek között az nem volt vitás, hogy a felperes az alperesi épületben szenvedett balesetet. Felhívta a 253/1997. (XII.20.)

Kormányrendelet 50. § (3) bekezdés d) és g) pontot, az 53. § (2) bekezdés a) pontot, az 54. § (1) bekezdés b) pontot és a Ptk. 339. § (1) bekezdést. Megállapította, hogy a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperes a fenti jogszabályi rendelkezéseket megszegte és a felperest ezzel okozati összefüggésben kár érte. Ezen bizonyítás sikere esetén az alperesnek kell bizonyítania, hogy az adott helyzetben általában elvárható módon járt el. Utalt arra, hogy a felperes az alperesi károkozó magatartást a fenti jogszabályi kötelezettségek megsértésében jelölte meg, így ezt kellett bizonyítsa. Rámutatott, hogy a felperes a bizonyítandó tényekről eltérő álláspontot foglalt el, amely álláspont téves. Kiemelte, hogy a felperes álláspontja szerint a kár (a sarokcsont törése) önmagában megalapozza a károkozó magatartás jogellenességét. A felperesnek meg sem kell jelölnie, hogy az alperes milyen jogszabályi kötelezettséget sértett meg, az okozati összefüggés pedig az, hogy a sérülés a lépcsőn történt leesés következménye. Miután minden károkozás jogellenes, a bíróság ennek külön bizonyítására nem kötelezte a felperest. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesi érvelés oda vezetne, hogy a károsultnak elegendő lenne a kár tényét bizonyítani, s ez esetben az ingatlan tulajdonosát objektív felelősség terhelné, mert a baleset ténye már önmagában megalapozná a tulajdonosok kártérítési felelősségét. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy károkozó magatartás hiányában, vagy annak bizonyíthatatlansága esetén nem lehet szó károkozásról. A felperesnek az alperesi ingatlanban elszenvedett balesete többlétevényállási elem hiányában nem valósít meg károkozó magatartást. Így nem elég a kár bizonyítása. A felperesnek a Pp. 164. § (1) bekezdés értelmében a károkozó magatartás, a megjelölt jogszabályok megsértését és az okozati összefüggést is bizonyítania kellett.

A helyszíni tárgyalás során az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alagsori lépcső, ahová a felperes tévedésből ment le, világítás nélkül sötét. Az alperes biztosította a 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet 53. § (2) bekezdés a) pont szerinti mesterséges világítást. A terület 2 irányból megközelíthető, a magasszintre és az alagsori főbejárattól. Itt helyezték el a világítás kapcsolóját is, mintegy 2 méterre a pince bejárati ajtótól. A felperes a magasszint irányából érkezve közvetlenül a pince bejárónál nem találhatott világítás kapcsolót, csak onnan 2 méterre. Ez nem jelenti a fenti jogszabály megszegését, mert ez nem olyan távolság, ahonnan a kapcsoló nem észlelhető. Amennyiben a kapcsoló rendeltetése nem egyértelmű, a felperestől elvárható, hogy megkísérelje annak megkeresését, mielőtt egy teljesen sötét, ismeretlen pincelépcsőn elindul. Amennyiben a felperes ezen elvárható magatartást tanúsítja, a baleset nem következik be. A balesetet nem az okozta, hogy a világítás kapcsoló elhelyezése nem volt megfelelő, hanem az a felperesi magatartás, hogy a teljesen ismeretlen megvilágítás nélküli sötét lépcsőn elindult. A villanykapcsoló megkeresését meg sem kísérelte. A helyes eljárás az lett volna, hogy az alagsor valamennyi kapcsolóját használva kísérli meg a világítás bekapcsolását.

Automata kapcsoló felszerelését, a pince elzárását jogszabály nem írja elő. Az érintett pince rész az alperesi közös tulajdonhoz tartozik, s közös használatban áll. A **lakó1** által használt részen kívülálló közlekedése nem indokolt. Így az alperes oldalán nem állapítható meg jogszabály megszegése, a pince rész megvilágítását kialakította, a kapcsolót elhelyezte, így az alperes oldalán nincs károkozó magatartás, miként az okozati összefüggés sem állapítható meg a kár és az alperes magatartása között.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával közbenső ítéletben kérte az alperes kártérítési felelősségének megállapítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet részben tévesen állapította meg. A 2-II. számú végzésben annak bizonyítására hívta fel, miszerint az alperes megsértette a villanykapcsoló elhelyezésére vonatkozó kötelezettségeket. A felperesnek nem azt kellett bizonyítania, hogy az alperes milyen konkrét jogszabályt sértett meg. A Ptk. 339. § (1) bekezdés értelmében a kárt, az alperesi jogellenes

magatartást és a kettő közti okozati összefüggést kellett bizonyítsa. Az alperes kimenthette magát a felelősség alól azzal, hogy a károkozás nem jogellenes, vagy nem volt felróható. Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy minden károkozás jogellenes. A sérülés ténye nem volt vitás. A felperesnek az okozati összefüggés körében azt kellett bizonyítania, hogy a kár a nem megfelelően kivilágított sötét pince lépcsőn történő elesés során keletkezett. Az alperesi magatartás felróhatóságát már nem a felperesnek kell bizonyítania. Az alperes mentheti ki magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy magatartása nem volt felróható. A felperes bizonyította, hogy a baleset helyszíne sötét volt, a felperes a világítás kapcsolót nem találta. A tényállás nem felel meg a valóságnak abban a tekintetben, hogy világítás nélkül is megfelelőek voltak a fényviszonyok, illetve hogy a felperes a pince lejárát világítását nem kereste. A felperes előadását az ott lakó **lakó1** tanúvallomása is alátámasztotta. A felperes az őt terhelő bizonyítást teljesítette. A felperes nem hivatkozott az alperes objektív felelősségére. Az alperes a balesetet megelőzhetne volna automata világítás kiépítésével, vagy a pince ajtó zárva tartásával. Az alperes azzal mentesülhetett volna a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a baleset megelőzése érdekében mindent megtett. Figyelemmel az ott levő irodára, számolnia kellett azzal, hogy akár az irodát, akár az ott lakókat helyismerettel nem rendelkezők keresik fel. A kár nem amiatt következett be, hogy a felperes lement a lépcsőn, hanem azért, mert az alperes nem gondoskodott a megfelelő világításról. Az, hogy a kapcsoló nehezen észlelhető, nem értékelhető a felperes terhére. A felperes eleget tett az őt terhelő bizonyításnak, így az alperes kártérítési felelőssége megállapítható.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

A felperes a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján érvényesített igényt, így őt terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesi jogellenes magatartás kapcsán mekkora kára keletkezett. Amennyiben ez a bizonyítás eredményes, úgy az alperes a törvényhely 2. fordulata alapján kimenthette magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy az adott helyzetben általában elvárhatóan járt el, illetve hivatkozhatott a felperes felróható közrehatására. A felperes a bizonyítási teher részben téves megállapítására, illetve arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelve megalapozatlan döntést hozott.

A felperes az alperesi jogellenes magatartást a pince lejáró világításának nem megfelelő kialakításában jelölte meg. Tény, hogy a lejáróban volt világítás, s az üzemképes is volt. Tény az is, hogy helyismerettel nem rendelkező számára a világítás kapcsolója nehezebben volt felfedezhető.

A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság okfejtésével abban, hogy önmagában a kár ténye nem alapozza meg a kártérítési felelősséget. Amennyiben ezen felperesi álláspontot elfogadnánk, úgy a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti általános kártérítési alakzatot már a 345. § (1) bekezdés szerinti objektív felelősségi alakzathoz közelítenénk. A jogszabályt nem lehet ilyen kiterjesztően értelmezni. Ezt az e kérdésben kialakult és az utóbbi évekig egységes ítélkezési gyakorlat sem támasztja alá. Valamely magatartás akkor is jogellenes lehet, ha azt tételes jog nem szabályozza, de tanúsítása akár kárt is eredményezhet. A jelen esetben nem annak van ügydöntő jelentősége, hogy a természetes megvilágítással nem rendelkező lépcsőlejáratok megvilágítására, a kapcsoló elhelyezésére van-e előírás és milyen tartalommal. Az elsőfokú bíróság által felhívott OTÉK 54. § b) pont erre nézve általános jellegű előírást tartalmaz. Az, hogy az ilyen épületrészeket megfelelő világítással lássák el és azt működőképes állapotban tartásuk, a Ptk. 339. § (1) bekezdéséből is

levezethető, mint általában elvárható magatartás. A jelen esetben tény az, hogy a lépcsőjáró működő világítással ellátott volt. A felperes észlelte, hogy a lejárát sötét és észlelhette annak ilyen körülmények közti használata kapcsán fennálló balesetveszélyt is. Semmilyen kényszer nem volt rajta arra, hogy oda ennek ellenére lemenjen. Az, hogy az alperes egy lakóépületben nem jelezte feltűnőbben a közös használatú területen levő kapcsolók rendeltetését, még önmagában nem balesetveszélyes. Mindenkinek alapvető érdeke, hogy ne menjen olyan területre, melyet nem ismer, s amelynek veszélyessége már a megközelítéskor is nyilvánvalóan észlelhető. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felperest terhelő bizonyítás körét. A felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperesi épületben a pincelejáróban nem volt, vagy használhatatlan volt a világítás. A világítás azonban üzemképes volt, csak a felperes azt nem használta. Észlelte a balesetveszélyt, – a lépcső sötétségét, – ennek ellenére megkísérelt oda lemenni. Ez nem értékelhető az alperes terhére. A helyes eljárás az lett volna a részéről, hogy vagy megkeresi a lépcső világítását működtető kapcsolót, vagy a **(cég neve)**. magasföldszinti irodájába visszatérve további segítséget kér. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem felel azért, hogy az iroda munkatársa nem adott kellő felvilágosítást a másik iroda megközelítését illetően, illetve azt nem jelölték meg egyértelműen.

Azt is helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, miszerint a Ptk. 339. § (1) bekezdés által felállított zsinórmértékszerű általában elvárható magatartás körét meghaladja az, hogy az alperes automata világítást alakítson ki, illetve a közös használatú területet folyamatosan zárva tartsa.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság a fellebbezés 3. oldal 2. bekezdésének azon megállapításával, miszerint nem felel meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a körben, hogy a lépcsőházban a látási viszonyok villany felkapcsolása nélkül is megfelelőek voltak.

Az elsőfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdésének elején az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a helyszíni tárgyalás megállapítása szerint az alagsori lépcső – a baleset helye – megvilágítás nélkül valóban sötét volt. Okszerű az elsőfokú bíróság azon következtetése is, hogy amennyiben a felperes számára kétséges, hogy melyik kapcsoló működteti a lépcső világítását, úgy az alagsori kapcsolók működtetésével kísérli meg azt kideríteni ahelyett, hogy elindul a kivilágítatlan lépcsőn.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével, megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította az alperes jogellenes magatartását. A felperes a saját kockázatára ment le az egyébként működő világítással ellátott lépcsőn úgy, hogy a világítás kapcsolóját nem kereste meg, vagy nem kért egyéb segítséget azért, hogy a keresett irodát megtalálja. Az elutasító döntés tehát megalapozott.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helyben hagyta, s az Itv. 39. § (1) bekezdés b) pont 2, francia bekezdése, a Pp. 78. § (1) bekezdés, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § alapján rendelkezett a fellebbezési költség és illeték viseléséről.

Budapest, 2015. évi augusztus hó 27. napján

dr. Szabó Gábor s. k.
a tanács elnöke

dr. Béres Balázs s. k.

. Fodor Judit s. k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: